

BOTANICUM

KASVITIETEEN TIEDOTUSLEHTI • 1/2016 • 22.1.2016

Helsingin yliopiston Luonnontieteellisen keskusmuseon Luomuksen kasvitieteen yksikkö
sekä Biotieteiden laitos (kasvibiologia)

Vastaava päätoimittaja Marko Hyvärinen (@helsinki.fi), toimittaja Leena Helynranta (@helsinki.fi)

LUONNONTIETEELLINEN KESKUSMUSEO
KASVITIEDE

Vierailijoita

- 3.11.–31.1. **Viktoria Tarasova**, Russia, Petrozavodsk State University. *The lichens associated with Lobaria pulmonaria in boreal forest of Southern Karelia (Russia)*. Yhteyshenkilö Leena Myllyls.
- 16.11.–31.1. **J. Gergő Szarkándi**, Unkari, Szegedin yliopisto, tutkii FEMS-apurahan turvin Agaricales-lahkon orvakoita, tarkoituksena tuottaa kaksi genomia. Gergőä kiinnostaa erityisesti itiöemien ja kompleksisuuden evoluutio sienissä. Yhteyshenkilö Otto Miettinen.
- 12.12.(2015) **David Marris**, U.K., Marris-Webbe Trust, Exeter. *Draba-suku*. Yhteyshenkilö Mikko Piirainen.
- 21.–29.1. **Katia Rozantseva**, Venäjä, St. Petersburg State University. *The hepatics of Gogland (Suursaari)*. Yhteyshenkilöt Sinikka Piippo & Nijole Kalinauskaite.
- 28.–29.1. **Karl-Henrik Larsson**, Norja, Oslon yliopisto, Naturhistorisk museum. *Kääväkässystematiikka, jakokantaisten sienten tutkimusprojektin käynnistäminen*. Yhteyshenkilö Otto Miettinen.
- 24.2. **Ilya Zhdanov**, Venäjä, Moskova, Losinyy Ostrov National Park. *Lichen Flora of Russia*. Yhteyshenkilöt Leena Myllyls ja Teuvo Ahti.

Tarasova

Szarkándi

Rozantseva

Larsson

Hällfors

Zhdanov

Väitös

FM **Maria Hällfors** väittelee **5.2.2016 kello 12** Helsingin yliopiston bio- ja ympäristötieteellisessä tiedekunnassa aiheesta *Coming to terms with conservation under climate change: Using species distribution models and translocation trials for estimating the need and potential of assisted migration*. Väitöstilaisuus järjestetään osoitteessa Juhlasali, Fabianinkatu 26, Helsinki. Vastaväittäjänä on professori Nathan Sanders, Kööpenhaminan yliopisto, ja kustoksena professori Heikki Hänninen.

Matkoilla

20.1. **Pertti Uotila**, Ruotsi, Tukholma, Naturhistoriska riksmuseet. Herbaariotyöskentely (*Chenopodium*).

Saatu apuraha

Henry Väre, 2 000 €, Suomen tietokirjailijat ry., Metsäkasvio, 7.12.2015

Uusia julkaisuja 2015

- Bonsdorff**, von, T., Niskanen, T., **Liimatainen**, K., **Kytövuori**, I., Vauras, J., Huhtinen, S., Höijer, P., Kekki, T., Kosonen, T., Tervonen, K., Purhonen, J., Halme, P., Pennanen, M. & Marsh, T. 2015: New national and regional biological records for Finland 5. Contributions to agaricoid and ascomycetoid taxa of fungi 4. — [Memoranda Soc. Fauna Flora Fennica 91: 56–66](#).
- Hægström**, C.-A. 2015: Nattviolon, en variabel art i Finland. — *Krutbrännaren* 24: 79–87.
- Hægström**, C.-A. & Hægström, E. 2015: *Echium vulgare* (Boraginaceae) in the Åland Islands. — [Memoranda Soc. Fauna Flora Fennica 91: 1–8](#).
- Hægström**, C.-A. & Hægström, E. 2015: Ruderals and weeds in Godby, Åland Islands, SW Finland. — [Memoranda Soc. Fauna Flora Fennica 91: 21–32](#).
- Koponen**, T. 2015: Kisakalliolta Illeröömiin. Pirkanmaan kalliosammaltutkimus. (Kirja-arvostelu). — *Lutukka* 31(4): 126.
- Kotkova, V., **Niemelä**, T., Vimer, I., Schigel, D. & Kurakov, A. 2015: Polypore fungi. Materials of the international course on ecology and taxonomy of lignicolous basidiomycetes in the Central Forest Reserve [Russia]. — 95 s. Helsinki Univ. Printing House, Helsinki.
- Lazkov, G.A. & **Sennikov**, A.N. 2015: Taxonomic corrections and new records in vascular plants of Kyrgyzstan, 4. — [Memoranda Soc. Fauna Fl. Fenn. 91: 67–83](#).
- Piirainen**, M. 2015: Vieraslajit taas tapetilla. — *Lutukka* 31(4): 98.

- Piirainen, M., Salo, P., Skytén, R. & Velmala, S.** 2015: Accessions to the Botanical Museum of the Finnish Museum of Natural History, University of Helsinki, in 2014. — *Memoranda Soc. Fauna Flora Fennica* 91:102–105.
- Sennikov, A.N. & Seregin, A.P.** 2015: What happens to *Allium saxatile* M. Bieb. (Amaryllidaceae)? An unknown story of the well-known name. — *Taxon* 64(6): 1294–1300.
- Sennikov, A.N.** 2015: Three proposals to disambiguate certain cases of lectotypification and neotypification. — *Taxon* 64(6): 1336–1337.
- Sennikov, A.N.** 2015: Two more proposals on the definition of specimens. — *Taxon* 64(6): 1337–1338.
- Sennikov, A.N.** 2015: Six proposals on the grammar of epithets. — *Taxon* 64(6): 1339–1340.
- Seregin, A.P. & Sennikov, A.N.** 2015: Proposal to conserve the name *Allium saxatile* M. Bieb., non Pall., with a conserved type (Amaryllidaceae). — *Taxon* 64(6): 1318–1319.
- Spirin, V., Vlasák, J., Milakovsky, B., Miettinen, O.,** 2015: Searching for indicator species of old-growth spruce forests: studies in the genus *Jahnoporus* (Polyporales, Basidiomycota). — *Cryptogamie, Mycologie* 36: 409–417. doi:10.7872/crym/v36.iss4.2015.409 *** Jutussa kuvataan kaksi uutta lajia Itä-Aasiasta kääpäskuun *Jahnoporus*, jonka lajit ovat ilmeisesti metsäpuiden juuriloisia ja ruskolahottajia. Keski-Euroopan vuoristoissa esiintyvä *Jahnoporus hirtus*, samoin kuin Venäjän Kaukoidän vuoristokuusikoista nyt kuvaamamme *J. oreinus*, ovat vanhojen luonnonmetsien lajeja.
- Uotila, P.** 2015: Hybrid Flora of the British Isles. (Kirja-arvostelu) — *New Journal of Botany*, vol.5 DOI: <http://dx.doi.org/10.1080/20423489.2015.1121669>
- Väre, H.** 2015: Anders Dahl (1751–1789) – Demonstrator in Botany at old Åbo Akademi. — *Memoranda Soc. Fauna Flora Fennica* 91: 84–90.
- Väre, H.** 2015: Johannes Gustavus Justander (1764–1833) – Demonstrator in Botany at old Åbo Akademi. — *Memoranda Soc. Fauna Flora Fennica* 91: 91–92.
- Väre, H.** 2015: Rutström, Carol Birger (1758–1826) – Demonstrator in Botany at old Åbo Akademi. — *Memoranda Soc. Fauna Flora Fennica* 91: 93–96.
- Väre, H.** 2015: Matthias Kalm (1793–1833) – Demonstrator in Botany at old Åbo Akademi. — *Memoranda Soc. Fauna Flora Fennica* 91: 97–86.
- Åström, H. & Hægström, C.-A.** 2015: Lassdal, an old ballast site in eastern Nyland, S Finland. — *Memoranda Soc. Fauna Flora Fennica* 91: 9–20.
- Väre, H., Kaipiainen-Väre, H. & Syrjänen, K.** 2015: Kuonjarvarrin ja lähituntureiden kalkkiylänköjen kasvit. — *Lutukka* 31(4): 99–112.

Uusia julkaisuja 2016

- Hällfors, M.** 2016: Coming to terms with conservation under climate change: Using species distribution models and translocation trials for estimating the need and potential of assisted migration. — Väitöskirja (artikkeli), Helsingin yliopisto.
- Sennikov, A.N., Hjertson, M. & Salvesen, P.H.** 2016: Atlas Florae Europaeae notes 27. Taxonomy of the *Sorbus arranensis* group (Rosaceae) in Norway, a hybrid aggregate between *S. aria* s. lato and *S. aucuparia*. — *Ann. Bot. Fennici* 53: 1–13.

Esiintymisiä

- Kurtto, Arto:** Kommenttipuheenvuoro seminaarin aiheeseen *Mitä kansainväliset indikaattorit (CBI) kertovat Helsingin luonnon tilasta?* Kaupunkiekologian seminaari, Helsingin kaupungin ympäristökeskus, 20.1.

Kasvivirusten nimistö

Kasvinsuojelulehden (48: 4, 2015) liitteenä on [Kasvinsuojeluseuran sanastojaoston](#) (puheenjohtaja Marja-Leena Lahdenperä) laatima luettelo: **Kasvivirus- ja viroidinimistö – uudet tai uusitut nimisuositukset**. 11 s. Pdf verkossa. Luettelossa on ilmoitettu suku (esim. *Closterovirus*) englanninkielinen nimi (Raspberry leaf mottle virus), sen lyhenne (RLMov) ja suomenkielinen nimi (vadelman lehtiläikkävirus). Nimiä on muutama sata. Edellinen vastaava luettelo ilmestyi 1993. — Teuvo Ahti

Kasvitieteen kirjaston uutuuksia

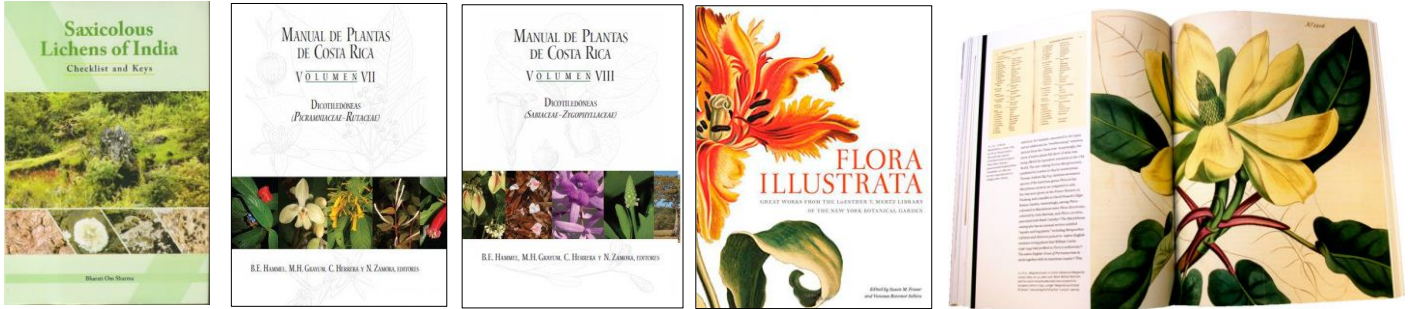
- Ghazanfar, S.A.** 2015: Flora of the Sultanate of Oman, Volume 3, Loganiaceae – Asteraceae. — *Scripta Botanica Belgica* 55:1–386.
- Hällfors, M.** 2016: Coming to terms with conservation under climate change: Using species distribution models and translocation trials for estimating the need and potential of assisted migration. — Väitöskirja (artikkeli), Helsingin yliopisto

Lahjoituksia Teuvo Ahdilta

- Sharma, B.O.** 2014: Saxicolous lichens of India. Checklist and keys. — 256 s. JNCC, Peterborough [England]. Bishen Singh Mahendra Pal Singh, Dehra Dun.
- Hammel, B.E. ym. (toim.)** 2014: Manual de plantas de Costa Rica. Vol. 7, Dicotiledóneas (Picramniaceae – Rutaceae). — Monographs in systematic botany from the Missouri Botanical Garden 129: 1–840.

Hammel, B.E. ym. (toim.) 2015: Manual de plantas de Costa Rica. Vol. 8, Dicotiledóneas (Sabiaceae - Zygophyllaceae). — Monographs in systematic botany from the Missouri Botanical Garden 131: 1–657.

New York Botanical Garden – Mertz Libraryta

Fraser, S. & Sellers, V. (toim.) 2014: Flora illustrata: Great works from the LuEsther T. Mertz Library of the New York Botanical Garden. — 296 s. The New York Botanical Garden ; New Haven. Yale University Press. Bronx, New York.

Tuomo Niemelältä

Kotkova, V.M., Niemelä T., Viner I.A., Schigel D.S. & Kurakov, A.V 2015: Trutovye griby. Materialy mezhdunarodnogo kursa po ekologii i taksonomii derevorazrušaiših bazidiomicetov v Central'no-Lesnom zapovednike. (Polypore fungi. Materials of the international course on ecology and taxonomy of lignicolous basidiomycetes in the Central Forest reserve). — 95 s. Helsinki University Printing House, Helsinki.

Sambian sienikirja saa kiitosta

Viime joulukuudessa YK:n ilmastokokouksessa Pariisissa maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen tapasi Sambian ympäristöministerin Christabel Ngimbun. Tämä oli kiitellyt *Zambian mushrooms and mycology* -kirjaa esimerkkinä tuloksellisesta yhteistyöstä. Lähetimme lämpimäiskappaleen ministeri Tiilikaiselle, ja sen mukana *Tanzanian mushrooms* -kirjan (Norrinia 10, 2003), se kun kuuluu samaan sarjaan ja aihepiiriin, ja ykköstekijätkin ovat samat. — Tuomo Niemelä

Tutkimuskairauksia Kaisaniemessä helmikuussa

Helsingin keskusta-alueelle suunniteltavan maanalaisen [Pisararadan](#) tutkimukset jatkuvat Kaisaniemen puutarhan alueella. Nyt tehtävien maaperäkartoitusten tarkoituksena on kartoittaa kallion pinta eli kairaukset tehdään maaperään, ei kallioon. Viikolla 5 mitataan ja merkitään noin 60 porauspaikkaa Arboretumin alueelle suurelta osin pääkäytävän ympäristöön lähemmäksi Unioninkatua. Kairaukset alkavat viikon 5 lopulla tai viimeistään viikolla 6 ja kestävät 4–5 viikkoa helmi-maaliskuun vaihteeseen saakka. Töitä tehdään yhdellä tai kahdella koneella. Kulku puutarhassa on vapaata, sillä koneet eristetään suoja-aidoin. Meteliä työstä syntyy, mutta se ei toivottavasti aiheuta häiriötä sisätiloihin. — Pertti Pehkonen

Heinäratamon härmien lisääntymistutkimus Kumpulassa

Elina Numminen, Elise Vamaourin ja Lucie Poulin biotieteiden laitokselta toivat 11.1.2016 Kumpulalla lavoihin talvehtimaan 50 heinäratamaa (*Plantago lanceolata*), joissa olevien härmien suvullista ja suvutonta lisääntymistä ryhmä tutkii. Kyseessä on Anna-Liisa Laineen tutkimusryhmä, joka toimii osana metapopulaatiobiologian huippuyksikköä. Kokeesta vastaavat post doc Steve Parratt ja hänen tutkimusavustajansa Aku Korhonen. Tutkimusryhmä on tehnyt härmäkokeita Kumpulassa kesäisin vuodesta 2012 saakka. Tutkimusryhmän yhteysnumero on puh. 040 825 3322. — Paula Havas-Matilainen

Suomen Sieniseura 16.2.

Kuukausikokous **tiistaina 16.2.** klo 18–20 Jouni Issakainen: *Sienten kevyttiljelyn projektin tuloksia*. Tieteiden talo, Kirkkokatu 6, Helsinki.

Sienten mikroskopointityöpaja 19.–20. maaliskuuta

Mikroskopointityöpaja järjestetään Helsingissä Kaisaniemen kasvimuseolla (Nylander-sali, 2. krs). Luvassa on itsenäistä työskentelyä, ryhmäsynergiaa ja mahdollisuus pyytää hankaliin määrittäisiin huippuosajien mielipidettä. Työpajassa on ohjaajana mm. Dos. Ilkka Kytövuori. Osallistujat tuovat oman mikroskoopin ja mikroskopointiin tarvitsemansa tarvikkeet. Lisätietoja/yhteyshenkilö: tea.vonbonsdorff@helsinki.fi (Luomus). Ilmoittautuminen (Suomen Sieniseura ry): outi.laakso@funga.fi

Botanicum 2/2016 ilmestyy perjantaina 19.2. Aineisto toimittajalle 17.2. mennessä.